

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Toma Nadejda
Judecători – Țurcan Anatolie și Timofti Vladimir

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către reprezentantul părții vătămate xxxxx, Guțuleac (Dodița) Rodica și inculpatul Dodița Vitalii, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Dodița Vitalii xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.05.2016 – 01.08.2016;

Instanța de apel: 23.08.2016 – 30.11.2016;

Instanța de recurs: 20.02.2018 – 23.05.2018.

Asupra admisibilității recursurilor ordinare declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Fălești din 19 iulie 2016, Dodița Vitalii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.art.27, 171 alin.(3) lit. b) Cod penal, la 11 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

2. Prima instanță, în fapt, a constatat că la 12 martie 2016, aproximativ la ora 17:00, aflându-se la domiciliul său amplasat în s. Glijeni r-nul Fălești, fiind în stare de ebrietate alcoolică, urmărind scopul întreținerii raportului sexual cu minora xxxxx, despre care știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 14 ani, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra din cauza vârstei fragede, contrar voinței victimei, în mod forțat a dus-o în cameră și a încuiat ușa cu zăvorul, unde i-a aplicat lovitură cu palma și a amenințat-o cu aplicarea violenței în privința mamei sale după care a dezbrăcat-o de haine și lenjerie intimă, însă nu a reușit să întrețină un raport sexual din cauză că la fața locului au venit Fediuc Dmitri și Rotari

Nicolae, care forțat au deschis ușa de la cameră și aplicând forța fizică asupra inculpatului au întrerupt acțiunile acestuia.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, acțiunile inculpatului au încadrate în baza art.art.27, 171 alin.(3) lit. b) Cod penal, tentativă de viol, adică *tentativă la raport sexual săvârșit prin constrângere fizică și psihică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, săvârșită asupra unei persoane minore în vârstă de până la 14 ani.*

3. Nefiind de acord cu sentința, avocatul Frecauțanu Iuri în numele inculpatului Dodița Vitalii a declarat apel, prin care a solicitat casarea sentinței, și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpatul să fie achitat.

În motivarea apelului, avocatul a indicat că prima instanță, la pronunțarea sentinței de condamnare, nu a ținut cont de prevederile art.art.385 și 389 Cod de procedură penală, ce se referă la cercetarea multilaterală completă și obiectivă a circumstanțelor infracțiunii săvârșite.

Totodată, apelantul a invocat că declarațiile martorilor acuzării Fediuc Dmitri și Rotari Nicolae, confirmă faptul că atunci când au intrat în odaie l-au găsit pe Dodița Vitalii dormind.

Potrivit raportului de expertiză psihiatrică nr.174a-2016 din 14.04.2016, xxxxx manifestă capacități intelectuale scăzute, fără a percepe just circumstanțele cauzei, fiind susceptibilă influenței și denaturării realității și a împrejurărilor referitoare la care instanța s-a pronunțat insuficient la pronunțarea sentinței de condamnare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2016 , apelul declarat de către Frecauțanu Iuri în numele inculpatului Dodița Vitalii a fost respins, cu menținerea sentinței contestate.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că prima instanță corect a constatat, din cumulul de probe administrate, că vinovăția lui Dodița Vitalii în comiterea infracțiunii prevăzute art.art.27, 171 alin.(3) lit. b) Cod penal, a fost dovedită pe deplin.

Instanța de apel a considerat ca fiind dovedită fapta comisă de către inculpat și prima instanță întemeiat a respins declarațiile inculpatului de nerecunoaștere a vinovăției, ele fiind în contradicție cu probele administrate la caz, declarațiile inculpatului fiind apreciate drept o metodă de apărare în vederea eschivării de la răspunderea și pedeapsa penală.

Totodată, instanța de apel a indicat că atât din depozițiile victimei minore xxxxx, cât și a celor depuse de martori Fediuc Dmitri și Rotari Nicolai, rezultă cu certitudine intenția inculpatului referitor întreținerea unui raport sexual prin constrângere, prin amenințarea aplicării violenței, conștientizând de vârsta minorei, dat fiind faptul că este tatăl ei biologic, la fel și de incapacitatea perceperii realității, în pofida vârstei minore și retardului mintal de care suferă.

De asemenea, instanța de apel a menționat că argumentul apărării referitor la aprecierea unilaterală de către prima instanță a probelor administrate pe caz, inclusiv a raportului de expertiză psihiatrică, din conținutul cărui, rezultă că minora nu manifestă frică față de inculpat, între ei nefiind careva relații tensionate, nu pot înlătura veridicitatea celor declarate de ea în cadrul audierii în condiții speciale, când ea a relatat consecvent și cu lux de amănunte circumstanțele incidentului din 12.03.2016, declarații ce au fost susținute de către martorii Rotari Nicolai și Fediuc Dmitri.

Instanța de apel a indicat că lipsa vătămarilor corporale pe corpul minorei la fel ca și intactul himenului nu pot fi apreciate drept circumstanță ce ar nega intenția inculpatului, dimpotrivă fiind determinative la încadrarea acțiunilor lui *în tentativa* de viol.

În continuare, referitor la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat deplină eficiență dispozițiilor art.art.61 și 75 Cod penal, ținând cont de pericolul social sporit a faptei prejudiciabile comise de inculpat în raport cu nerecunoașterea de către el a vinovăției.

6. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, reprezentantul părții vătămate xxxxx, Guțuleac (Dodița) Rodica și inculpatul Dodița Vitalii au contestat-o cu recursuri ordinare.

6.1. Reprezentantul părții vătămate xxxxx, Guțuleac (Dodița) Rodica în recursul declarat solicită casarea hotărârilor adoptate la caz și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului, motivând că nu are nicio pretenție față de inculpat.

6.2. Inculpatul Dodița Vitalii solicită casarea hotărârilor, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibile, din următoarele considerente:

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor dosarului, rezultă că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 30 noiembrie 2016 în prezența avocatului Priscari Ion, a inculpatului Dodița Vitalii și a reprezentantului părții vătămate xxxxx, tot în aceeași zi le-a fost comunicat data pronunțării deciziei integrale - 21 decembrie 2016.

Astfel, în ședința de judecată din 21 decembrie 2016, a fost pronunțată decizia instanței de apel în prezența avocatului Prisăcari Ion și a inculpatului Dodița Vitalii, și tot în aceeași zi le-a fost înmănată copia deciziei, fapt confirmat prin recipisa (f.d.81 vol. II), inculpatului fiindu-i acordată posibilitatea reală a de a declara recurs ordinar, în termenul stabilit de lege.

În atare împrejurări, instanța de recurs constată că, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel, pronunțate integral la 21 decembrie 2016, a expirat la 23 ianuarie 2017.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă faptul că, termenul de 30 zile de contestare cu recurs a deciziei instanței de apel, stabilit de art.422 Cod de procedură penală nu a fost respectat de către inculpatul Dodița Vitalii și reprezentantul părții xxxxx, Guțuleac (Dodița) Rodica, deoarece au declarat recursurile ordinare la 20 februarie 2018, 12 martie 2018 (f.d.104, 108 vol. II) și respectiv la 19 martie 2018 (f.d.110 vol. II) cu mult timp peste termenul de 30 de zile de declarare a recursului ordinar conferit de legislație.

În contextul dat, instanța de recurs consideră necesar de reținut că, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art.art.422, 432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, rezultă că recursurile ordinare declarate de către reprezentantul părții vătămate xxxxx, Guțuleac (Dodița) Rodica și inculpatul Dodița Vitalii sunt inadmisibile, deoarece sunt declarate peste termen.

8. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către reprezentantul părții vătămate xxxxx, Guțuleac (Dodița) Rodica și inculpatul Dodița Vitalii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2016, în cauză penală privindu-l pe **Dodița Vitalii xxxxx**, deoarece sunt declarate peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 21 iunie 2018.

Președinte

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Timofti Vladimir